

Intervju: Pedi Ešdaun, visoki predstavnik: “U Evropskoj uniji iz BiH je nepoželjno 25 ljudi”

*Predložio sam da se sačini lista od stotinu najnepoželjnijih ljudi sa Balkana * Uskoro državni tužioci pokreću istrage o teškom kriminalu*

Na listi Evropske unije uskoro će se naći 25 nepoželjnih ljudi iz BiH. To je naš dio od stotinu osoba za koje imamo dokaze da učestvuju u organiziranom kriminalu i pomažu skrivanje osoba optuženih za ratne zločine – kazao je na početku razgovora za “Dnevni avaz” visoki predstavnik Pedi Ešdaun.

Sa njim smo razgovarali povodom objavljivanja prvih imena s liste EU koja obuhvata osobe sa Balkana osumnjičene za teška kršenja zakona.

Važan događaj

Paddy Ashdown:– Radi se o jednom od najznačajnijih događaja u našoj borbi protiv organiziranog kriminala u posljednje vrijeme, ali i kruni naših nastojanja u ubjeđivanju evropskih partnera da proširimo borbu protiv organiziranog kriminala i mreže pomagača ratnim zločincima na slobodi. Snažno smo radili na tome da se uspostave iste procedure koje smo koristili u borbi protiv Miloševića. Na nivou ministara vanjskih poslova država članica EU dogovoreno je da se napravi lista najnepoželjnijih ljudi na prostoru EU.

Ako se bavite organiziranim kriminalom, pomažete ratnim zločincima ili ste uključeni u druge prljave kriminalne poslove, ne možete očekivati da su vam vrata Evrope otvorena. Zato sam predložio da se sačini lista od stotinu najnepoželjnijih ljudi sa Balkana.

Dnevni Avaz: Koliko je od tih stotinu ljudi iz BiH?

Paddy Ashdown: Sa ljudima iz BiH se počelo. Prva dvojica su upravo iz ove zemlje – Momčilo Mandić i Milovan Bjelica. Bit će još imena. Očekujem da ih bude 25. Za sada.

Dnevni Avaz: Kada će se tih 25 imena naći na listi nepoželjnih EU?

Paddy Ashdown: Ne mogu govoriti o tome. Mi moramo, najprije, provesti odgovarajuću proceduru i, s obzirom na posljedice, sve ćemo uraditi vrlo pažljivo i precizno. No, da naglasim, u relativno kratkom roku imat ćemo najmanje 25 ljudi na tom spisku i na tom broju se lista ne završava. Ovaj broj je bosanski dio od stotinu ljudi. Ako se sistem pokaže djelotvornim, a mi imamo razloga da vjerujemo da hoće, onda se može očekivati da se lista proširi.

Dnevni Avaz: Odakle je tih 25 ljudi? Samo iz RS ili ih ima i iz Federacije?

Paddy Ashdown: To su ljudi koji su uključeni u kriminalne aktivnosti i pomaganje skrivanja osoba za kojima traga Tribunal. I nije bitno gdje se oni nalaze. Bitno je da im nećemo dopustiti da rade to što su do sada radili.

Opsežan plan

Dnevni Avaz: Navodno se priprema i plan sveobuhvatne borbe protiv korupcije kroz zajedničku akciju finansijskih, poreznih i policijskih organa, te međunarodne zajednice.

Paddy Ashdown: Posljednjih deset mjeseci potrošili smo u kompletiranju instrumenata kojima ćemo se koristiti u borbi protiv organiziranog kriminala. Sada je vrijeme da se vidi to što smo radili. Radi se o promjenama krivičnog zakona, aktivnostima na uspostavi privrednog suda, konstituiranju specijalne policijske jedinice sposobne da se nosi s organiziranim kriminalom koju je tokom jeseni obučavao SFOR...

Dnevni Avaz: Očekuje se početak rada ekonomskog odjela državnog Suda?

Paddy Ashdown: Time ćemo označiti da smo u stanju da se suočimo sa krupnim kriminalom o kojem se toliko govorilo i pisalo.

Dnevni Avaz: Kada to počinje?

Paddy Ashdown: Vrlo brzo. U narednih nekoliko sedmica očekujemo da, u najmanju ruku, tužioci državnog Suda počnu istražne radnje.

Dnevni Avaz: Koliko te radnje koincidiraju s akcijama u Srbiji?

Paddy Ashdown: U BiH je to počelo prije nego u Srbiji. Oni su počeli prihvatati neke stvari koje smo mi ovdje razvijali i sada će im trebati malo vremena da usvoje određene zakonske reforme, poput onih u oblasti zamrzavanja i pljenidbe imovine. Moram istaći da sam izuzetno impresioniran hrabrošću i odlučnošću srbijanskih vlasti u ovome. Tokom nedavne posjete Beogradu rekao sam jasno da su njihovi problemi naši problemi i obrnuto. Također, rekao sam im da ćemo rado pomoći da oni uhapsu svoje kriminalce, jer će to pomoći nama da se riješimo naših kriminalaca.

Želim ovdje reći još nešto vrlo jasno: neće biti sigurnog mjesta za kriminalce, ali ni one koji nisu dovoljno odlučni da se suoče sa njim. U tom kontekstu s posebnom pažnjom pratim komentare Vladana Batića, ministra pravde Srbije, koje on iznosi na račun vlasti RS. Ako Beograd brine da li Banja Luka čini sve što može da se uhvate nosioci organiziranog kriminala, onda brinem i ja.

Dnevni Avaz: Pomoći ćemo vlastima u RS

Paddy Ashdown: Ambasador Fazije uskoro će predvoditi jednu delegaciju koja će vlasti RS reći da joj je međunarodna zajednica spremna pomoći u borbi protiv kriminalaca. Fazije će

im reći: "Kažite nam šta vas zanima i mi ćemo sa zadovoljstvom pomoći koliko možemo".

Recimo, spremni smo, s onima s kojima to trebamo uraditi, podijeliti informacije do kojih smo došli zamrzavanjem imovine. Ako će to srbijanskim vlastima pomoći da uhapse svoje kriminalce, pomoći će i nama u obračunu sa našim kriminalcima.